

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

1888 / DPSG
DATA 05.12.2017

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
458/12.12.2017

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*, inițiată de doamna deputat UDMR Csép Éva-Andrea un grup de parlamentari UDMR, PSD, USR, PNL (**Bp. 393/2017**).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se, în principal:

- includerea în definiția noțiunii de „familie” a „concupinilor”, precum și a copiilor, ascendenților, descendenților, fraților și surorilor acestora, respectiv eliminarea din definiție a „persoanelor care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre părinți și copii”;

- reglementarea posibilității de a recurge la împăcare ca modalitate de stingere a conflictului penal doar în cazul primei plângeri/primului denunț împotriva unei persoane, pentru comiterea unei fapte de violență în familie;
- introducerea unei noi dispoziții referitoare la posibilitatea organului de poliție de a emite un ordin de protecție de urgență, precum și sancționarea penală a încălcării acestui ordin de urgență emis de organul de poliție.

II. Observații

1. Armonizarea legislației interne cu prevederile *Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011*, în prezent cel mai cuprinzător tratat internațional pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, ratificat de România prin *Legea nr. 30/2016*¹, intrată în vigoare în data de 1 septembrie 2016, constituie una dintre prioritățile actualului Guvern, această etapă fiind premisa obligatorie pentru realizarea măsurilor din domeniul prevenirii și combaterii violenței împotriva femeilor și a violenței domestice prevăzute de *Capitolul Politici publice în domeniul muncii și justiției sociale, pct. 8 Respect și demnitate pentru femei* din cadrul *Programului de Guvernare pentru perioada 2017-2020*.

În prezent, la nivelul Guvernului României există un *proiect de lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 217/2003*, inițiat de Ministerul Muncii și Justiției Sociale, prin Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați (ANES) și coinițiatori Ministerul Justiției și Ministerul Afacerilor Interne.

Având în vedere necesitatea urgentării transpunerii convenției, au fost depuse eforturi de către toți factorii responsabili în acest sens, proiectul de lege fiind elaborat în grupuri de lucru care au reunit specialiști din principalele ministere și instituții cu atribuții în domeniu, respectiv Ministerul Justiției, Ministerul Muncii și Justiției Sociale, ANES, în calitate de coordonator, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Public, Ministerul Sănătății, Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Educației

¹ pentru ratificarea *Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul la 11 mai 2011*

Naționale, Consiliul Național al Magistraturii, precum și reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale cu experiență în domeniu.

În acest sens, subliniem faptul că, anterior, proiectul de lege a primit avizul favorabil din partea Consiliului Superior al Magistraturii și Ministerului Public, acest lucru evidențiind faptul că soluțiile juridice propuse sunt în concordanță cu prevederile legale.

2. Referitor la propunerea de la **pct. 1** al inițiativei legislative parlamentare, cu privire la modificarea art. 5 lit. c) din *Legea nr.217/2003*, care vizează extinderea conceptului de membru al familiei prin raportare la sfera mai largă a violenței domestice căreia îi este circumscrisă violența în familie, menționăm că această modificare nu este conformă cu prevederile art.3 lit. b) din *Convenția de la Istanbul*, potrivit căreia violența domestică „*va însemna toate acțiunile de violență fizică, sexuală, psihologică sau economică, care se produc în mediul familial sau domestic ori între foștii sau actualii soți sau parteneri, indiferent dacă agresorul împarte sau a împărțit același domiciliu cu victima*”.

De asemenea, reglementarea stabilită în proiectul de lege al Guvernului, în acord cu specialiștii din grupurile de lucru, precizează calitatea de membru al familiei, conform art. 2 și 3 din *Convenție* și vine în sprijinul determinării exacte a sferei de aplicare a prevederilor privind violența domestică și identificarea circumstanțelor agravante atunci când „*infracțiunea a fost comisă împotriva unui(unei) fost(e) sau actual(e) soț(soții) sau partener(e), după cum recunoaște legislația internă, de un membru de familie, de o persoană care conviețuiește cu victima sau de o persoană care a abuzat de puterea sa*”, potrivit art. 46 din *Convenție*.

Totodată, în proiectul de lege al Guvernului a fost unanim agreat termenul de „*parteneri*” în loc de „*concubini*”.

Tot cu privire la soluțiile propuse la **pct. 1** al inițiativei legislative, precizăm faptul că, prin *Decizia Curții Constituționale nr. 264/2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei "în cazul în care conviețuiesc" din cuprinsul dispozițiilor art. 5 lit. c) din Legea nr.217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței în familie*, Curtea a declarat această sintagmă neconstituțională. Astfel, după cum apreciază Curtea în motivarea sa, condiționarea, prin dispozițiile de lege criticate, a emiterii ordinului de protecție de conviețuirea victimei cu agresorul, indiferent de felul cum această condiție a fost interpretată de instanțele judecătorești (și anume, indiferent dacă conviețuirea trebuie să existe la momentul solicitării ordinului sau este suficient să fi existat la un moment anterior), echivalează

cu încălcarea obligației autorităților publice de a ocroti viața intimă și privată a cetățenilor. Introducerea în textul de lege a condiției locuirii împreună persoanelor care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți este, așadar, de natură a încălca decizia Curții Constituționale menționată.

3. Cu privire la soluția propusă la **pct. 2** al inițiativei legislative, referitoare la completarea art. 7 alin. (2) din lege cu o nouă literă, **lit. g**), considerăm că aceasta nu este acoperitoare fiind omisă o altă soluție de continuitate a protecției pentru victimă după expirarea ordinului de protecție provizoriu, respectiv ordinul de protecție, precum și informarea victimei privitor la procedura de judecată.

4. În ceea ce privește măsura propusă la **pct. 4** al inițiativei legislative, referitoare la completarea legii cu un nou articol, **art. 29¹**, considerăm că dispozițiile propuse nu sunt suficient de acoperitoare având în vedere importanța reglementării ordinului de protecție provizoriu ca formă nouă și specifică de protecție a victimelor împotriva unor fapte grave de violență domestică, conform art. 52 din *Convenție*, precum și *Recomandării Avocatului Poporului nr. 20/2015* și care aduce o schimbare de paradigmă prin abordarea centrată pe protecția victimei. Simpla instituire a acestei măsuri, fără reglementarea în mod concret a modalităților de emitere, a măsurilor care pot fi dispuse în sarcina agresorului etc. duce la lipsa de eficiență juridică a soluției propuse.

Astfel, prin reglementările ce fac obiectul proiectului de act normativ al Guvernului, emiterea ordinului de protecție provizoriu face obiectul unui întreg capitol și se realizează în două etape procedurale cu caracter exclusiv administrativ în strânsă corelare cu caracterul de urgență al măsurii, care cuprind: emiterea OPP de către polițist și validarea OPP de către procuror. Astfel, circuitul intervenției și responsabilitățile instituțiilor cu atribuții în domeniu, emiterea OPP sunt structurate pe două niveluri: nivelul 1 – poliția, nivelul 2 – parchetele.

De asemenea, prin prevederile inițiate în proiectul de lege al Guvernului, pe lângă faptul că se asigură reglementarea unei măsuri de urgență (OPP), ca primă verigă de intervenție, se instituie pentru victimă o garanție suplimentară în ceea ce privește asigurarea continuității protecției sale prin înaintarea de către procuror, după confirmare, a ordinului de protecție provizoriu (însoțit de documentele care au stat la baza emiterii și confirmării acestuia), judecătoriei competente teritorial la locul emiterii ordinului de protecție provizoriu însoțit de o cerere pentru emiterea ordinului

de protecție. În această situație durata inițială pentru care a fost dispus OPP se prelungește, de drept, cu durata necesară îndeplinirii procedurii judiciare de emitere a ordinului de protecție, cu informarea agresorului despre acest fapt.

Totodată, observăm că textul propus are o formulare generală, fără a cuprinde o procedură detaliată pentru emiterea acestuia sau măsurile care pot fi impuse prin intermediul acestui ordin.

Deși necesitatea reglementării unei măsuri de protecție cu caracter de urgență pentru victimele violenței în familie nu poate fi negată, apreciem, totuși, că, având în vedere că este vorba despre o măsură restrictivă de drepturi, pentru asigurarea aplicabilității practice, precum și a compatibilității cu *Constituția României, republicată* a dispozițiilor ce reglementează această măsură, este necesară prevederea în lege a unei proceduri detaliate pentru emiterea și punerea în aplicare a unui ordin de protecție în regim de urgență, precum și a conținutului acestuia ori a căilor legale de atac.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea inițiativei legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului